

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova
cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11842, Praha číslo
78 180 Wien št. 105.241

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:

Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon
št. 3122 3123 3124 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13 Te-
lefon št. 2440 (pomoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 8. Telef. št. 190.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu

JUTRO

Sporazum med papežem in Mussolinijem

**Vatikan je popustil na vsej črti — Katoliška akcija
bo izključila vsako posvetno udejstvovanje in se bo
omejila na strogo verske zadeve**

Rim, 2. septembra s. Sporazum med
fašizmom in Vatikanom, ki je sedaj skle-
njena stvar, se opira na naslednja na-
čela:

Katoliško akcijo je smatrati kot po-
polnoma cerkveno zadevo, ki je nepo-
sredno podrejena škofom. Ti cerkveni
dostojanstveniki imenujejo tudi cerkve-
ne in posvetne voditelje te organizacije.
Za voditelje niso sposobne osebe, ki so
znane kot opozicionalci režima. Zaradi
svojih verskih ciljev se katoliška akcija
ne sme baviti s politiko. V zunanjih ob-
likah svoje organizacije se mora vzdr-
žati vsega, kar je značilno za politične
stranke. Kot zastave lokalnih organiza-
cij se smejo uporabljati samo zastave
v narodnih barvah. Ustanovitve poklic-
nih organizacij in sindikalnih društev ne
spada v program katoliške akcije in ka-
toliška akcija se ne sme baviti z vpra-
šanji, ki se nanašajo na sindikalne or-
ganizacije. Če so v katoliški akciji že
sedaj združene skupine po poklicih, se

smejo te skupine baviti samo z duhov-
nimi cilji. Mladinske organizacije, ki
spadajo v katoliško akcijo, smejo imeti
le take znake, ki ustrezajo verskim ci-
ljem njihove organizacije. Poleg narod-
nih zastav smejo te organizacije imeti
cerkvene zastave. Lokalna društva ka-
toliške akcije ne smejo delovati na sport-
nem in telesno-kulturnem polju in mo-
rajo svoje sestanke omejiti le na take,
kjer se vrši vzgoja samo na verski pod-
lagi.

Italijanski tisk je v splošnem s tem
sporazumom zelo zadovoljen in ga ozna-
čuje kot pomemben uspeh na poti do
notranjega pomirjenja v državi. Tudi
vatičansko glasilo »Osservatore Roma-
no« izraža svoje zadovoljstvo nad po-
godbom in meni, da bodo katoličani vse-
ga sveta zadovoljni s to rešitvijo. Ka-
kor zatrjuje isti list, je sedaj tudi mož-
no, da so Italijani člani katoliške akci-
je in obenem člani fašistične stranke.

Napeto pričakovanje haaške razsodbe

**Odgoditev zasedanja sveta Društva narodov — Razsodba haaškega
razsodišča bo objavljena v soboto — Živahne konference med državniki**

Zeneva, 2. septembra. d. Na splošno za-
šudenje je bilo odgodevno zasedanje sveta
Društva narodov na petek popoldne. Kot
vzrok za to odgodevno navajajo v krogih
Društva narodov sestanke evropske komi-
sije, ki bo pretresala med drugim tudi naj-
brže vprašanje nemško-avstrijske carinske
unije. Evropska komisija s ebo sestala ju-
tri ter ji bo predsedoval najbrž Briandov
zamenik.

Ne malo senzacijo je vzbudila tudi vest,
da bo objavljena razsodba haaškega me-
narodnega razsodišča v vprašanju avstrijsko-
nemško carinske unije šele v soboto 5.
septembra. Ta vest je bila sprejeta s pre-
cejšnim nezadovoljstvom med francoskim
delegati, ki so nezadovoljni z zavlačevalno
taktiko haaškega razsodišča.

Opaziti je živahno konferiranje med av-
strijskimi in nemškimi delegati, ki se po-
svetujejo o nastopu ob priliki objave haa-
ške razsodbe. Po zadnjih informacijah, je
že skoraj gotovo, da bosta o tej zadevi
govorila državni podkancelar dr. Schober
in nemški zunanji minister dr. Curtius na
eni izmed sedaj evropske komisije. V tem od-
govoru bo zastopal dr. Curtius stališče, da

Nemčija odstopa od takojšnje izvršitve ca-
rinske unije z Avstrijo pod pogojem, če se
pristopi k proučevanju široko zasnovanega
gospodarskega sporazuma med čim večjim
številom evropskih držav. V sličnem smislu
bo govoril tudi podkancelar dr. Schober, ki
se bo izrekel za odgodevno izvršitve carin-
ske unije z ozirom na sedanjí težki gospo-
darski položaj v Evropi in na posebno ta-
lišče, ki ga zavzema Avstrija.

Zeneva, 2. septembra. n. Danes so vse
dopolodne konferirali o formuli, s katero,
naj bi se začelo likvidirati vprašanje
nemško-avstrijske carinske unije. Pri ge-
neralnemu tajniku Društva narodov se je
vršila konferenca med francoskim Ponce-
tom, dr. Curtiusom in dr. Schoberom, ki so
razpravljali o eventuelni stitizaciji te for-
mule.

Dunaj, 2. septembra. s. »Neues Wiener
Tagblatt« je prejel od svojega posebnega
poročevalca v Zenevi vest, da je zunanji
minister dr. Schober izjavil po sestanku z
Grandjem, tamkajšnjim odločilnim osebnostim,
da bo podal ostavko, če bi iz re-
šitve vprašanja carinske unije pred svetom
Društva narodov izvirala politična breme-
na za Avstrijo.

Volitev avstrijskega predsednika

Dunaj, 2. septembra. p. Snoci so se se-
stali zastopniki vladnih strank, ki so raz-
pravljali o volitvah novega zveznega pred-
sednika avstrijske republike. Na tem se-
stanku je bilo odločeno, da se izvrši vo-
litev predsednika potom plebiscita kakor
predpisuje nova ustava in ne v parlamen-
tu, kakor so zahtevali socialni demokrati.
Meščanske stranke bodo postavile skup-
nega kandidata, vendar pa še ni gotovo,
kdo naj bi bil. Velenemska stranka zahte-
va, naj bi se kandidiral nepolitična osebnost,
na katere kandidaturu bi mogle pri-
stati vse meščanske stranke.

Komunistični izgedi v Španiji

Madrid, 2. septembra. AA. Po poročilu
iz Medelline je predsednik tamošnje de-
lavske zveze zaprosil predsednika španske
vlade naj takoj pošlje pomoč, ker bo si-
cer oddelk komunistov vdrl v Cordovo.
Telefonske zveze z Medellino so preki-
njene.

Madrid, 2. septembra. AA. Na zahtevo
parlamentarne odbora, ki je preiskal,
kakšna krivda zadane razne člane bivšega
španskega direktorija, je vlada dala pri-
jeti 6 generalov in jih internirali v voja-
ških zaporih.

Madrid, 2. septembra. AA. Po poročilih
iz Saragose so stavkajoči delavci postavi-
li barikade iz miz in klopi in obmeta-
vali redarstvo s kamenjem. Mnogo redar-
jev je hudo ali lažje ranjenih. Po kratki
borbi pa so redarji razpršili manifestante
in aretirali veliko število izgreznikov.

Owen Young izdeluje načrt za omejitev brezposelnosti

Washington, 2. septembra. d. Znaní ame-
riški finančnik Owen Young, ki je izdelal
Youngov načrt, je bil imenovan za predse-
dnika komisije, ki se bo pečala z vpraša-
njem omiljenja ameriške brezposelnosti. Po
zadnjih statističnih podatkih je preseglo
število brezposelnih v Ameriki že nad 10
milijonov ter še resno ogroža brezposelnost
ameriškega gospodarstva. Owen Young bo
izdelal širokopotezen načrt za omejitve
brezposelnosti s poživljenjem industrijske
delavnosti in izvedbo velikih javnih del.

Obsodba portugalskih upornikov

Lizbona, 2. septembra. n. Vse osebe, ki
so bile aretirane v zvezi z nedavnim upo-
rom, so že sojene. 20 častnikov in 63 vo-
jakov je izključenih iz vojske ter bodo de-
portirani na otoke in v kolonije. Vsi civil-
listi, ki so sodelovali pri upor, bodo skup-
no z vojniki deportirani.

Moulin obsojen na dve leti ječe

Rim, 2. septembra. AA. Fašistično iz-
redno sodišče je obsodilo belgijskega pro-
fesorja Moulina, ki je bil obtožen, da se
je udeležil zarote proti fašističnemu reži-
mu, na dve leti ječe. Dva soobtoženca sta
obsojena na isto kazen, dočim so dva dru-
ga oprostil. Državni pravdnik je predla-
gal za prof. Moulina pet let ječe.

»Zeppelin« pristal v Pernambucu

Pernambuco, 2. septembra. AA. Semkaj
je prispel zrakoplov »Grof Zeppeline«. Pri-
spel je iz Nemčije v Južno Ameriko v 71
urah. Za to pot je potreboval 1930. leta
100 ur. Zrakoplov je pristal v Pernambucu
ob 17.18 uri (ob 20.35 srednjeevropske-
ga časa).

Praška Sparta v II. kolo

Sparta : Juventus (Milan) 3:2 (1:1) - Ostra
igra in izgedi na igrišču

Dunaj, 2. septembra. s. Po izredno ostri
in za oko nelepí igri si je danes praška
Sparta v tretji tekmi z zmago nad Juventusom
izvojevala dostop v II. kolo tekem za
srednjeevropski pokal.

Italijani so izgubili igro, ker moštvo ni
ohranilo mirnih živcev. Sodnik je moral že
pred odmorom izključiti enega Italijana in
7 minut pred koncem, ko so bili izključeni
še 3 igralci, je prislo na igrišču do splošne-
ga prerivanja. Po predložitvi je moral polici-
ja. Nekaj gledalcev je moralo zapustiti pro-
stor. Navzočih je bilo 28.000 gledalcev in
mnogi sploh niso dobili prostora. Italijani
so bili tehnično boljši in poizrtvovalnejši.
Sparta je igrala svojo običajno pozicijsko
igro, ki ji je tudi prinesla pišto zmago s
3:2 (1:1).

Prvi gol je zabil za Juventus levo krilo
Borsi. V 22. min. je desno krilo Sparte
Podražil s krasnim strelom izravnal rezul-
tat. Po odmoru je zabil leva zveza Nejdely
drugi, v 25. minuti pa Silny tretji gol za
Sparto. Italijanski srednji napadalec Ferra-
ri je sicer zmanjšal še pred koncem razliko
na 3:2, vendar Italijani niso utegnili več
dohetiti Sparte. Tekmo je sodil Švicar
Ruoff.

Hmeljski trg

Zatec, 2. septembra h. Današnje cene
hmelja so bile povprečno 150 do 250 Kč. Za
prvo vrstni hmelj so plačevali 200 do 250 Kč,
za srednje in slabše blago pa 150 do 200 Kč.
Routnice, 2. septembra h. Današnje cene
hmelja so se gibale med 180 in 200 Kč, naj-
več do 215 Kč. Srednje kakovosti so bile po
150 do 175 Kč.

VAŽNE SPREMEMBE V VLADI

Dr. Albert Kramer je imenovan za gradbenega ministra, Ivan Pucelj pa za ministra brez portfelja

**Beograd, 2. septembra. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja
z dne 2. septembra 1931 so imenovani za ministre
brez portfelja:**

**KOSTA TIMOTIJEVIĆ, bivši minister;
DR. IVAN PALEČEK, bivši minister;
ANDRA STANIĆ, bivši minister;
IVAN PUCELJ, bivši minister;
PAVAO MATICA, župnik iz Bednje;
DR. AVDO HASANBEGOVIĆ, državni svetnik.**

Za gradbenega ministra:

**DR. ALBERT KRAMER, poslanik in pooblašče-
ni minister v Pragi.**

Za ministra pravde:

DR. DRAGUTIN KOJIĆ, bivši minister.

**Vsi novi ministri razen gg. Andre Stanića, Ivana
Pucelja in dr. Ivana Palečka, ki so odsotni, so danes
ob 16.30 prisegli pred predsednikom kraljevske vlade
generalom Petrom Živkovićem.**

Dr. Albert Kramer, novi gradbeni mini-
ster, je slovenski in vse jugoslovnski
iavnosti že splošno znan. saj stoji vse
svoje življenje v prvi vrsti naših javnih
delavcev in je ponovno zavzemal že razna
odlična in visoka mesta. V začetku leto-
šnjega leta je bil imenovan za našega po-
slanika v Pragi in je v tej funkciji mnogo
prionemal, da smo končno prišli do defi-
nitivne trgovinske pogodbe z bratsko Če-
škoslovaško. Zdaj je bil po znanju Nj.
Vel. kralja pozvan na še važnejše mesto
člana kraljevske vlade.

Ivan Pucelj, ki je imenovan za ministra
brez portfelja, je enako že splošno znan

naši iavnosti. Narodni poslanec je bil od
l. 1920 do razpusta Narodne skupščine:
dvakrat je bil tudi minister in je upravljal
resora za kmetijstvo ter za šume in rudni-
ke. Lani je bil poklican v vrhovni zakono-
dajni svet.

Dr. Dragutin Kojić, novi minister pravde,
se je rodil l. 1885 v Zuputi pri Kragujevcu.
Studiral je pravo v Beogradu in Parizu in
bil najprej advokat, nato pa je vstopil v
državno službo ter bil nekaj časa tudi pri
diplomaciji. Kmalu pa se je posvetil poli-
tiki in je bil od l. 1922 naprej narodni po-
slanec; v l. 1924-25. je bil minister za šume
in rudnike. Pred 6. januarjem je pripadal
radikalni stranki.

Direktni vagoni se še ne vzpostavijo

**Obnova prejšnjega stanja bo šele mogoča, ko dobimo
garancije za varnost prometa**

Beograd, 2. septembra AA. Na brzojavno
zahtevo, poslano našim pristojnim oblast-
vom od generalne direkcije švicarskih
zveznih železnic kot posledovodeče uprave
Zveze za uporabo potniških in tovornih
vozov v mednarodnem prometu glede vzpo-
stavitve ponovnega direktnega prometa
kurznih vagonov z Jugoslavijo, so pristoi-
ne oblasti odgovorile direkiji švicarskih
zveznih železnic naslednje:

»V odgovoru na vašo brzojavko z dne
22. avgusta 1931, nam je čast obvestiti vas,
da se kurzni vagoni, kakor je predvideno
v načrtu za dostavo vagonov, na zahtevo
naših političnih oblasti morajo še nekaj
časa zadrževati na jugoslovnskih mejah.
Ponavljamo, da je nedvomno ugotovljeno,
da so bili atentati s peklenjskimi stroji, po-
stavljenimi v kurzne vazine, namenjene
v Jugoslavijo, pripravljeni na inozemskih
tleh. Dovolimo si prav tako ponovno opo-
zoriti, da so kurzni vagoni, v katerih so

bili peklenjski stroji, prišli iz inozemstva
samo čez teritorij avstrijske republike.
Glede na ta dejstva si dovoljujemo obve-
stitev vas, da jugoslovnske oblasti, dokler
ne dobe potrebnih obvestit tako glede re-
zultatov preiskave proti atentatorjem in
njihovim udeležencem, kakor tudi glede po-
polne varnosti za kasnejši direktni potni-
ški promet z inozemstvom, ne bodo moge
ugoditi zahtevam posledovodeče uprave me-
narodne zveze glede vzpostavitve kurznih
vagonov za Jugoslavijo.«

Perčević zopet na Dunaju

Dunaj, 2. septembra AA. Iz poučenega
vira doznajemo, da je podpoveljnik Per-
čević prispel 31. avgusta na Dunaj iz ino-
zemstva. Potoval je z madžarskim potnim
listom. Prej so govorili, da je Perčević av-
strijski državlján, sedaj pa pravijo, da je
madžarski podanik. Zanimivo pa je, da je
svojčas Perčević prispel v Avstrijo kot ju-
goslovnski podanik.

Mučne bolgarske afere

**Policija ne more najti makedonsvujuščih, ki jih zahteva sodišče —
Obletnica vohunskega skandala — Neprijetna afera bolgarskega ge-
neralnega konzula v Berlinu**

Sofija, 2. septembra. AA. V zvezi s tož-
bo roditeljev pokojnega Jordana Jurkova
proti Krsti Poptodorovu in Petru Pece-
Trajkovu kot intelektualnima morilecma
njunega sina, je državni tožilec prosil so-
dišče, naj pošle in zasliši priče, ki jih na-
vaja tožitelj. Te priče so Ciril Parličev,
Georgije Pop Hristov in Koliš Trkov. Po-
licija je našla samo poslednjega in ga za-
slišala, prva dva pa sta neznanega bivanja.

Sofija, 2. septembra. AA. Ob obletnici
velike vohunske afere na Bolgarskem, piše
»Novo Vreme«: »29. avgusta je minulo le-
to, odkar je preminul odlični bolgarski ofi-
cir, polkovnik Marinopolski. Ta dan so ga
našli obešenega v zaporu Gradalevske ce-
ste. Polkovnika Marinopolskega so pokopa-
li brez vojaških časti. Na njegovo ime so
vrgli blato. Kdo je ubil tega odličnega ofi-
cirja? Protokoli komisije o načinu njegove
smrti so prazni. Javnost pa ve za podrobnosti
in so ji tudi znana imena krivcev. Zakaj
nimajo ti toliko časti, da bi javno izpovedali:
Mi smo ubili polkovnika Marinopolskega.
Sodite nas!«

O isti aferi piše »Zarja«: »Zainteresira-
ni k ogi še vedno molče. Poročnik Krum
Aleksijev je prost, Andrejev je v zaporu,
toda v zaporih je dovolj mesta še za druge.
Tjakač spadajo tudi oni, ki so si to vo-
hunske afe izmislili in ubili bolgarskega
polkovnika Marinopolskega.«

Sofija, 2. septembra. »Zarja« poroča, da
bolgarski generalni konzul v Berlinu Niko-
dikarov, ki je bil obtožen pred berlinskim
sodiščem zaradi potvorbe listin, krive pri-
sege in izsiljevanja, predložil sodišču med
drugimi obrambnimi episi osebo brzojav-

Kongres internirancev

Ljubljana, 2. septembra

Pripravljalni odbor za kongres inter-
nirancev, ki se bo vršil v Ljubljani in
Mariboru, je prejel obvestilo, da je no-
tranje ministrstvo kongres dovolilo.
Kongres bo otvorjen v Ljubljani v ne-
deljo 6. t. m.

Prehrana pasivnih krajev

Beograd, 2. septembra. AA. 31. avgusta
t. l. je bila v ministrstvu za socialno po-
litiko in narodno zdravje konferenca o
prehrani državljanov v pasivnih krajih.
Predsedoval ji je minister za socialno po-
litiko in narodno zdravje dr. Marko Ko-
strenčić. Na konferenci so bili zastopniki
ministrstva za kmetijstvo in prometnega
ministrstva, zastopniki savske, primorske,
vrbske in zetske banovine itd. Banovinski
zastopniki so predložili poročila o ve-
likem pomanjkanju živil in hrane za ljudi
in živino zaradi suše na področju njihovih
banovin. Zato je treba za te kraje
poskrbeti primerne količine živil in hrane
iz aktivnih delov naše države. Poročevalci
so predložili natančne podatke in ob-
nem stavili predloge o načinu, kako po-
magati pasivnim krajem. Predlogi konfe-
rence bodo predloženi vladi v nadaljnjo
rešitev.

Smrtna nesreča sloven- skega rudarja v Bosni

Sarajevo, 2. septembra. n. Včeraj se je
v rudniku Kukavice dogodila težka nesre-
ča, pri kateri je izgubil svoje življenje slo-
venski rudar Ivan Ručnik. V rovu rudnika
je že dalje časa gorel premog, ki ga niso
mogli pogasiti. Uprava rudnika je zato pu-
stila zasuti goreči premog z zemljo. Vče-
raj ga je zopet odkopala, da vidi, ali je
ogaj pogasjen. V rovu sta šla rudnik in še
en rudar opremljena s plinskima maskama.
Opozorilo so ju, naj ne hodita predaleč.
Ručnik je šel kakih 15 metrov v rov ter
se zgrudil nenadoma na tla. Njegov tova-
riš se je mogel umakniti še do vrat, kjer
pa se je tudi on zgrudil. Ko so Ručnika
izvlekli iz rova, je bil že mrtev.

Obvezno zavarovanje proti toči v dunavski banovini

Beograd, 2. septembra AA. Na podlagi
zakona o zavarovanju proti toči z dne 10.
februarja t. l. je dunavska banovina sesta-
vila uredbu o zavarovanju posevkov in
plodov proti toči na podlagi prispevkov,
ki naj bi jih plačali vsi lastniki, oziroma
obdelovalci zemlje v dunavski banovini. To
uredbu je dunavska banovina predložila mi-
nistertvu pravde v proučitev in potrditev.
Cim bo uredba potrjena, bo stopila v ve-
ljavo. Vsekar se bo to zgodilo še v toku
sedanjega gospodarskega leta. Dunavska
banovina bo na ta način prva, ki bo uved-
la obvezno zavarovanje proti toči.

Turčija kupuje italijanska letala

Rim, 2. septembra. s. Kakor se je izve-
dalo iz dobrega vira, bo turška vlada ku-
pila v Italiji 18 vodnih letal tipa »Savoia-
Marchetti«. Letala bodo tudi opremljena z
italijanskimi motorji in bodo še tekoče le-
to dobavljena.

Naši kraji in ljudje

Stara in mlada garda v areni

Nekaj razmišljanja ob koncu prve tretjine blejskega turnirja — Nekoč in danes

Bled, 2. septembra.

Dober teden že traja veliki šahovski turnir na Bledu. Sedem kol je bilo v torek popolnoma odigranih. To je prva četrtina te orjaške borbe. Pa je zanimivo študirati nekoč in danes.

Aljehin kraljuje. Sedem in pol točk je dosegel v sedmih partijah. Za poldrugo točko se je povzpela nad najbližjega svojega konkurenta. Krasen rezultat. Uspeh prave svetovne mojstrice. Vsesahovski svet je že mnenja, da mora Aljehin dobiti vsako partijo in da bo nedvomno prvi.

Toda ostrejša kritika ne bo mogla hvaliti vodečega vele mojstra brez pridržka. Pred vsem je treba ugotoviti, da bi Aljehin bil moral izgubiti proti Astalošu. Izgubljen je bil v sredini igre, izgubljen ves čas v kočnici. Nerazumljiva zaslepljenost je Astaloša oropala važne zmage.

Sesto in sedmo partijo pa je Aljehin razen tega igral v stilu, ki ni čisto v skladu s svetovnim mojstvom. To je bil hazard in ne znanstvena, temeljita igra. To se posreči enkrat, tudi drugič. Toda trajno ne bo šlo. Če bo Aljehin igral še tako, mu pretekli teden ni prinesel nobene prave nagrade.

Začeli pa so v drugih velikih turnirjih vrhu vsega že enkrat vele mojstri bolje od Aljehina. V Londonu leta 1899. je Janovský začel, če se ne motim, z osmimi zmaganimi. V Karlovi Varah leta 1911. je Schlechter dobil prvih sedem partij. V zadnjem turnirju v istem letovišču je predlaskim Spielmann tudi lepše začel nego sedaj Aljehin. Vsi ti mojstri pa so kasneje popustili. Nobenemu se ni posrečilo dobiti prvo nagrado.

Seveda ima Aljehin najboljše šanse. Moral bo pa igrati zelo, zelo dobro, če bo res hotel zmagati. Turnir se je šele pričel in pravi Aljehinov konkurent se še ni jasno pokazal. Mogoče bo Spielmann, mogoče Bogoljubov.

Nekaj pa se je v prvi četrtini blejskega turnirja že pokazalo. Mladini to pot še ne bodo zasedli vodilnih mest. Po sedmem kolu stoji Aljehin na prvem, Spielmann na drugem, Bogoljubov na tretjem, Vidmar na četrtem mestu. Na petem in šestem mestu najdemo pač dva mladina: Kashdan in Flohr. Pirc in Stoltz pa sta precej zaostala.

Vse to se seveda lahko spremeni. Flohr je šele kasno začel plezati navzgor. Kashdan je bil zelo visoko, pa je presenetljivo padel nazaj. Mladina pač ni preveč zanesljiva. Verjetno pa je, da bosta Flohr in predvsem Kashdan še zelo rogovila.

Toda v ozadju čaka še en nevaren konkurent — Niemcevič.

Kaj res mislite, da bo pohlevno ostal na osmem ali desetem mestu? Začel je slabo — nič ne da. Popravil se bo. Na koncu prvega turnusa, ga bomo gotovo že našli med vodilnimi mojstri.

Mladini pa moramo priznati, da je prinesla obilo temperamenta. Življenja in podjetnosti v ta veliki turnir. Mogoče ima Aljehin ambicijo pokazati, da zna tudi še mladostno torej, torej malo lahkomišljeno igrati. Zato je morda igral v dveh partijah sumljive gambite. Mladi mojstri pa tirajo vele mojstre v hude boje. Nikdar bi vele mojstri ne igrali tako komplicirano, razburljivo in drzno, če bi ne bilo mladih gadov.

Ideja blejskega turnirja — spopad med mlado in zrelo gardo, je bila nedvomno dobra. V zadnjih letih so turnirji postajali preveč mirljubni. Vele mojstri med seboj niso iskali bojev na nož. Remis je postal kronična bolezen. Publika je večkrat z vso pravico zabavljala.

Pa igranje na remis, če tudi hočete, s Kashdanom, Pircem, Flohrom ali Stoltzem! Saj vam ne da miru. Saj ne more hoditi po uglednih potih. Napadati hoče vedno in povsod. Suje vas neprosto, grize, brca. Morate udariti, če hočete ali ne.

No vele mojstri znajo udariti, če so prisiljeni. Zdi se mi, da so naši mladi postali že nekoliko pohlevnejši in previdnejši. Videli so, da ni pametno preveč dražiti. Že igrarjo solidneje, že se zmanjšuje za remis.

Pa bi bilo škoda, če bi jim porazi vzeli pogum. Vsak začetek je težak. Pokojni vesliki Rēti je leta 1908. v prvem svojem mednarodnem turnirju izgubil vse partije razen ene. Dobro se še spominjam na prvi svoj mojstrski turnir v Nürnbergu leta 1906. Pet partij sem prvo vrsto izgubil.

Tudi šah zahteva izkušnje, dozorevanja. Najtežje je v šahu vztrajanje v težkih pozicijah, živost v izgubljenih. Silno težko je prenašati pritisk poraza, ki se vleče kakor mora na dušo in jemlje polet. Težko je brzdati podjetnost po uspehih.

To vse prinesejo leta, številne turnirske igre. Tega vsega mladini še nimajo. Vele mojstrska garda pa ima še temperament in voljo do boja. Zato bo obdržala oblast, za-

to se še ne bo dala izpodrinuti, zato mladina še ne bo triumfirala.

Pa je vendarle nad vse zabavno opazovati te mlade mojstre. Instinktivno se vedno drže skupaj. Posvetujejo se samo med seboj, analizirajo sami, sprehajajo se sami in zabavajo se sami. Se celo svojo partijo na karte imajo, če so prosti.

Nova stranka, kaj hočete! Oblasti se jim hoče, pa je starejši ne dajo. Prostora potrebujejo, pa je zaseden. Mladina mora biti revolucionarna. Saj se vendar v tem le izraža želja — živeti.

Tragikomedijska je usoda našega dr. Astaloša. Pravi, da mu je partija z dr. Aljehinom uničila življenje. Če bi jo bil zgubil, pravi, bi se nihče ne čudil, nihče bi ga ne kregal, nihče ne gledal postrani. Tako pa da mu očitki dežujejo na grešno glavo, vsak komar da ga zaničuje, ker ni znal dobiti, povsod sliši razpravljanje o nesrečni svoji partiji.

In vendar je on edini odšel pri svetovnem mojstru pol točke. Kaj ni lepo? Seveda je. Toda baš ta uspeh je neuspeh. Nesrečni profesor! A saj veste, profesorji so vedno nesrečni. To je njihova usoda in del njihovega poklica.

Dr. Milan Vidmar.

Uspehi naših jamarjev v Vjeternici

Preiskali so že nad 8000 m² — Nova atrakcija za tujce

Cetinje, 1. septembra.

Kakor je »Jutro« poročalo je prišla sredi preteklega meseca v Zetsko banovino večja odprava slovenskih jamarjev, da razišče eno naših največjih kraških jam, Vjeternico. Odprava je na delu že od 18. avgusta ter je dosegla po zadnjih poročilih zelo lepe uspehe. Vse delo je bilo razdeljeno na več skupin ter je odprava odkrila več novih jezer in proučila nad 8000 kvadratnih metrov podzemnega sveta v Vjeternici. Zoolška skupina je odkrila dva nova doslej neznanca insekta ter spopolnila poznanje jamske faune.

Pri raziskovanju v Vjeternici so se zlasti odlikovali naši jamarji Peter Jančič, Mihler, dr. Seliškar, dr. Pehani, Kos, Bar, in Kraševac. Odprava bo nadaljevala z raziskovanjem Vjeternice tudi prihodnje leto, če ji bodo dana na razpolago primerne denarne sredstva. O uspehih raziskovanja je bila obveščena zetska banska uprava, ki je zelo podprla celotno akcijo.

Po dosedanjih rezultatih je gotovo, da je jama Vjeternica največja od doslej poznanih kraških jam v naši državi. Jama je zelo lepa, bogata kapnikov ter razmeroma zelo lahko dostopna, tako da utegne postati važna turistična atrakcija. V ta namen bi bilo treba zgraditi pot skozi glavni kanal, poskrbeti za razsvetljavo, zgraditi nekaj kolonov. Za jama vlada že sedaj med turisti veliko zanimanje ter jo je posetilo že tudi več Angležev.

Oblečemo Vas

elegantno od nog do glave

za mal denar

zelo ugodno. — Tudi na obroke!

A. PRESKER

Ljubljana, Sv. Petra c. 14

Na sledu za morilcem v Gačniku

Oskrbnik Bachmann nedolžen — Morilec se je klatil po Št. Ilju in okolici

Maribor, 2. septembra.

Zanimiv preokret se je zgodil v teku zadnjih dni v vprašanju, kdo je morilec starke Heričeve v Gačniku pri Jarenini. Že ugotovitev daktilografa, da se odtisi prstov na omarah Heričeve ne strinjajo z odtisi Bachmannovih prstov, je obrnila pozornost preiskovalnih organov v drugo smer. Poleg tega pa se je še ugotovilo, da se odtisi prstov v stanovanju Heričeve strinjajo z odtisi prstov nekega zločinca, ki je šele nedavno prestal sedemletno ječo zaradi roparskega napada in bil izpuščen iz mariborske kazalnice. Ugotovljeno dejstvo, da se je ta zločinec 26. in 27. avgusta klatil po Št. Ilju in okolici, je potrjevalo sum, da on storilec strašnega zločina v Gačniku.

Dne 28. avgusta, torej dan po umoru, je prišel v Špilju v Avstriji k neki ženski neznan človek in jo prosil, če se sme obriti v njenem stanovanju. Dasi z nezaupanjem, mu je to dovolila. Ko se je mož bril je opazila pri njem precej jugoslovanskega denarja in kos prekajene svinjine. Ženska je pozneje orožnikom opisala kos dotičnega mesa po obliki in velikosti in ugotovilo se je, da je bil to kos mesa, ki je zmanjkal v noči umora v Gačniku iz starkine posode za zaseko in svinjino.

Ko se je neznanec še bril in bil šele napol obrt, je nenadoma prišel mimo orožnik. Kakor da ga je kača pčila, je neznanec poskočil in napol obrt zbežal iz hiše. Orožnik je šel za njim, pa ga ni mogel dohiteti.

Na podlagi vseh teh ugotovitev, ki jih bo preiskovalni sodnik še danes izpopolnil, bo za zločinec, čigar ime se v interesu preiskave drži še tajno, izdana tirailica. Oba Bachmannova pa bosta izpuščena iz zapor.

Ljudje, ki so bolni na žolču, ledvicah in kamnu v mehurju, ter oni, ki trpe na prekomerni tvoritvi sečne kisline in napadnih protina, uravnavajo leno delovanje črevesa z uporabo naravnega »Franz Josefove« vode. Može zdravniške prakse so se prepričali, da je »Franz Josefova« grenčica sigurno skrajno prizanesljivo delujoče salinično odvajalno sredstvo, tako da jo priporočajo tudi pri trebušnih kilah, natrgani danki in hipertrofiji prostate. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Skrivnosten nočni napad na avto

Strel v glavo je le za las zgrešil cilj — Kdo je zločinec?

Oplohtnica, 2. septembra.

V nedeljo se je poljčanski restavratore g. Bauman v svojem avtu z gospo in še neko osebo pripeljal v Oplohtnico, kjer je ostal do večera. Okrog 21. je hotel domov, v tem hipu pa je prišel g. davčni uradnik Ozvatič, ki je bil tu na počitnicah, ter je naprosil g. Baumana, naj bi zapeljal njegovega sina, ki je akutno obolen na vnetju slepica in pri katerem je po mnenju zdravnika dr. Lautnerja operacija bila nujno potrebna, v mariborsko bolnico.

G. Bauman je takoj drage volje ustregel, naložil bolnika, ki so ga medtem pripeljali, in prisleda sta se gg. Ivan Jonke in zdravnik dr. Lautner. Ko so vozili skozi vas Pobrežje pri Oplohtnici, je v bližini gostilne naenkrat nekaj počilo in g. Bauman je začutil udarec po glavi, klobuk pa mu je odletel. Ustavil je avto, misleč, da je kdo vrzel kamen. Ko pa je pobiral klobuk, so sopotniki opazili na njegovi glavi kri, klobuk pa je bil preluknjan: nekdo je oddal strel iz revolverja. O storilcu pa ni bilo

daleč naokrog ne duha ne sluha.

Kljub krvavenju je g. Bauman nadaljeval vožnjo proti Mariboru. V Slovenski Bistrici se je dal obvezati pri g. dr. Černej, ki je izjavil, da je manjkalo samo za 1 cm, pa bi mu bil strel upihnil luč življenja. Seveda bi bili postali tudi sopotniki žrtve zločina.

Razpisana je nagrada 1000 Din za onega, ki izsledi skrivnostnega zločinca.

Poskus požiga logaške parne žage

Dolenji Logatec, 2. septembra.

Največja logaška parna žaga, last lesno-industrijskega velepodjetja Josip Kunstelj z Vrhnike, je prestala minule dni po srečnem naključju nevaren eksperiment zločinskih rok. Namenjen ji je bilo namreč uničenje z ognjem. V ponedeljek zjutraj, ko so prišli delavci na delo, so našli razvren sklada butar lesnih odpadkov steklenico, napolnjeno z bencinom. Na steklenici je bila pritrjena sveča, ki je dogorela in ugasnila, na tleh pa so ležale tri porabljene vžgalice, znak, da je pihal veter, ko so bile zločinske roke na delu. Drugo je stvar preiskave.

Žaga in drugi objekti so sicer zavarovani, zločinec pa ni pomislil pri svojem podjem delanju, da ne bi škodoval z uničenjem industrijskega objekta same lastniku, marveč pred vsem nedolžnim delavskim družinam, ker bi ostali delavci brez posla in brez zaslužka prav sedaj na zimo. Žaga obratuje sedaj v času slabe gospodarske konjunktore takorekoč le še po dobročnosti gospodarja, da bi ne bili delavci brez kruha. Delo samo pa se skoraj ne izplača več. Početek zločinca je torej nad vse brezvestno in nevredno za člena človeške družbe.

Nevarni vlomilci

Ljubljana, 2. septembra.

Policija je prišla na sled raznim sumljivim kriminalnim tipom, ki so se pripteli v Ljubljano deloma šele sedaj ob pričetku velesene, deloma pa so bili tukaj že več mesecev. So to potepuhi, ki se selijo iz kraja v kraj. Po največ se zadržujejo v Trstu in sploh v pomorskih mestih, tako tudi na Sušaku, kjer so bili o zvezi z znanimi vlomilskimi mojstri. Bili so njihovi verni učenci in ker obvladajo za silo tudi naš jezik, so se priključili sem, da tu začno svojo karijero.

Taki tipi so se zadrževali po največ v

Boljše s Haarglanz — em!

Sijaj las je znak njih navadne svežosti! Operite Vaše lase s SCHWARZKOPF-EXTRA. V posebnom omotu je HAARGLANZ, s katerim sa lasje naknadno izplahnejo. On Vaše lase čisti in daje jim prožnost ter čudovito lepi sijaj! SCHWARZKOPF-EXTRA s priloženim HAARGLANZ-praškom stane samo Din. 5.—

SCHWARZKOPF-EXTRA
SCHAUMPON s PRAŠKEM — HAARGLANZ

REPR. RAVE D. D., ZAGREB

raznih skritih dalmatinskih vinotočih, kjer so se seznanjali med seboj, če se niso že poznali od prave.

Ob priliki racij je policija zajela par teh tičkov, ki so se pa delali sila nedolžne in so zato, da jih čim prej spustijo na svobodo, izdali svoje tovariše, o katerih so vedeli povedati več grehov. Čim je policija to doznala, je postala še previdnejša in je šla takoj na lov za ostalimi svedrovc. Pri tem so doznali kriminalni organi, da se je odpeljal najbolj nevaren in podjaten ptiček na Sušak, kamor je potoval po nalogu ostalih, da prinese s seboj

več garnitur najbolj modernega vlomilskega orodja. Policija je takoj javila zadevo tudi sušakim varnostnim oblastvom in je bil dotični možakar prijet na Sušaku, kjer je že imel v zalogi svoje vlomilsko orodje. Dobil ga je od svojih tovarišev preko Reke.

Nedvomno je, da so imeli vlomilci že popolnoma pripravljene načrte, po katerih bi v Ljubljani poskušali svojo vlomilsko srečo. Policija zadevo zaenkrat še razčiščuje in bo najbrže prijetih še nekaj teh lopovov.

Ljubljanski velesejem pred desetimi leti

Na današnji dan pred desetimi leti je bil odprt Ljubljanski velesejem. Pričujoča slika nam kaže pogled na tedanjo velesejmsko prireditel, ki je bila še dokaj skromna, vendar je takoj postala ponos našega gospodarstva

Jesen v Savinjski dolini

Nakupovalci hmelja so sila živahni — Iz pogovora hmeljarjev

Groblja, 1. septembra.

V pratiki pišejo, da je še tri tedne poletja, v resnici pa gospodari že štirinajst dni jesen v deželi. V naši dolini nastopi jesen, ko padejo košati hmeljniki. Kakor vzoren angleški park je vse leto dolina

mogočem, le o hmelju ne več: kar je, pa je!

»Otake bo komaj za pod britev, nič za pod koso«, meni Gregur proti Tonaču, ko se poznavata proti Zalcu na balah. »Na sejmu Janeza Oblavljenega je plačal krajski prekupec po 4 Din za najlepše voli, iz krav so si pa brili mesarji le norca.«

»Bomo pač morali še to, kar imamo, poklati«, odloči Tonač. »Ze je nekaj pametnih kupilo buše. Ne stane skoraj nič taka kravja podoba, pa vendar da mleka in gnoja. Za »šenk« jo bo pa menda zadnje tudi mesar vzel. Imaš vsaj manj izgube...«

»Hudo je narobe današnji svet!« zraje Gregur z glavo. »Mi moramo poklati najlepšo plemensko živino in kupovati plemenske buše iz Bosne, namesto da bi mi prodajali tja doli svoje zlahtnejše govedo.«

»Vsega tega je kriva le letošnja suša, meni verjemi. Na pomlad se bo pa obrnilo na bolje.« se tolaži Tonač. »Pa še druge stvari nam obetajo. Kaj nisi čital, da dobimo brezplačno boljše hmeljevo seme.«

»Seveda sem čital«, pritrjuje Gregur. Nemara bo to seme novega počepčega hmelja, o katerem je že pomladil pisal Slovenski hmeljar. Koliko bi potem pridelali na dragih drogih in vsem delu ž njimi ter z večnim privezovanjem!«

»Predrt so postali zadnja leta ljudje iznajdljivi! Nemara še midva dočakava, da bodo odkrili učenjaki tudi seme za pivo v steklenicah,« pripreže Tonač.

»In pa za jurje!« je končal s krepkim pljunkom Gregur pogovor in zavijtel bič, da sta se prama spet spustila v tek.

Zdrdral je voz po gladki cesarski cesti. Sosed sta molčala. Upanje na počepčih hmelj je pa pognovalo v njihovih zmudnih srcih mogočne korenine, da je čemerni Zalec začuden gledal blažena obraza naših možakov, ko sta se pripeljala v trg.

Človek, ki je bolan,

izgublja življenjsko in delovno sposobnost ter je v nadlego ne samo sebi, temveč tudi svoji rodbini

MOČ IN ZDRAVJE

To je blagor, ki ga mora čuvati vsak človek

Pri glavobolu, pri trganju v sklepih in pri bolečinah, ki imajo svoj vzrok v prehlajenju, bolečine naglo ponehajo, ako bolna mesta živo vdrgnemo vsak dan trikrat z

„DIANA“

francoskim žganjem

Tudi pri prehladu, vratobolu, žlednih bolečinah, krčih, nesvesčenju nam bo veliko koristilo, če bomo imeli v hiši steklenico pravega »Diana«, francoskega žganja. Dobiva se v vseh lekarnah in tudi v boljših prodajalnah. — Mala steklenica za 10 Din, večja 26 Din, velika 52 Din. 10780

Danes premiera operete

prejopene z veselim dunajskim humorjem, sladkim petjem in čarobno, omamljivo muziko Roberta Stolza

VESELA DUNAJSKA DEKLETA

ki jih pripelje k nam Vaš oboževani ljubljencec

WILLY FORST

in njegovi partnerji, lepa

Lee Parry, Paul Hörbiger, Oskar Sime

Predstave ob 4., pol 8. in 9¼ zvečer.

Krasen dopolnilni spored!

Predprodaja od 11. do pol 13. ure!

Elitni kino Matica

Telefon 2124.

Prekrasno zbirko damskih plaščev

od najcenejših preprostih do luksuznih vele mestnih modelov nudi v najugodnejši nakup po reklamnih cenah do 6. t. m.

MODA FR. LUKIČ, STRITARJEVA ULICA ŠTEV. 9.

Domače vesti

* **Prihod pete »Jutrovec«** skupine v Pariz. Udeleženci petega »Jutrovec« potovanja v Pariz, ki so v ponedeljek zvečer odpotovali iz Ljubljane, so glasom brzojavke, ki smo jo prejeli včeraj popoldne, prispeli točno po urniku v torek ponoči srečni in zdravi v Pariz. Sprejeti po zastopnikih agencije, ki aranžira pariski program, so se odpeljali v avtokari v hotel Charleston, 55 Boulevard Rochechouart, kjer bo družba za bivanja v Parizu ložirala. Danes si bo naša družba v avtokarih ogledovala najbolj znamenite točke velenesta. Vsi člani družbe se počutijo dobro in so v najboljšem razpoloženju.

* **Ustanovni občni zbor Kmetijske Prosvete.** V soboto, 5. t. m. se bo vršil ob 20. v dvorani ZKD v Ljubljani. Kongresni trg 1-III. ustanovni občni zbor Kmetijske Prosvete. Pripravljali odbor poziva vse člane in tovaršice, da se v čim večjem številu udeležijo občnega zbora. Ta poziv velja tudi kot osebno vabilo.

* **Razpis Ferkovih dijaških ustanov.** Kuratorji razpisuje za šolsko leto 1931-32 deset ustanov za mariborske srednješolce po 700 Din in devet za visokošolce po 1500 Din. Pravico do njih imajo v prvi vrsti sorodniki pokojnega zdravnika Feliksa Ferka in njegove soproge Pavline Ferkove, nato revni in nadarjeni dijaki in dijakinje, ki so rojeni in pristojni v bližnjem ali širšem okolišču Sv. Barbare v Slov. goricah. Pri enakih pogojih imajo prednost dosedanja stipendisti. Opremljene prošnje se naj pošljejo do 15. t. m. na Posojilnico v Mariboru, kjer bodo prispeli po 1. oktobru izdelali rešitev in kjer naj dvignejo svoje prošnje.

* **Skupščina Ciril-Metodove družbe** se bo vršila 13. t. m. v Laškem. Polovična vožnja po železnicih je dovoljena za čas od 11. do vključno 15. septembra. Vsak udeleženec kupi pri vstopu celo karto, jo da žigosati in jo obdrži za vrnitev. Legitimacija za povratek dobi vsak udeleženec na skupščini.

* **Vsem članom podružnic Družbe sv. Cirila in Metoda,** ki se udeležijo slavnostnega sprejema ob priliki odprtja spomenika kralju Petru javljamo, da je zbirališče v nedeljo ob pol 10. pri Vodnikovem spomeniku. Od tam se uvrste v povorko, ki bo šla na mesto.

* **Odpoved službe pri banskni upravi.** Banska uprava je odpovedala službo dosedanjemu ribarskemu izvedencu g. Slavku Pleniču, ki je bil nastavljen kot pomožni namestnik. Službeno razmerje preneha s 1. oktobrom t. l.

* **Nova lekarna v Laškem.** Na pobudo mag. pharm. Evstahija Jurkasa, lekarniškega asistenta v Zagrebu, ter po zaščitni banke banke sanitetnega sveta in lekarnarske zbornice je kr. banska uprava odločila, da se ustanovi nova javna lekarna v Laškem. Interesenti imajo pravo pritožbe zoper to odločbo na ministrstvo za socialno politiko in narodno zdravje. Pritožbe se morajo vložiti pri kr. banskni upravi v Ljubljani.

* **Narodna knjižnica in čitalnica v Zagrebu** sprejema prijave za naročila legitimacij za četrtinsko vožnjo v Ljubljano k odprtju spomenika kralju Petru v društvenih prostorih v Gunduličevi ulici št. 29. dnevno od 11. do 12. in od 20. do 21.

* **Polovična vožnja za planinarje.** Osrednji odbor SPD naznanja, da imajo člani, ki potujejo v skupini najmanje šestih oseb, 50% pouna na železnici in to v II. in III. razredu mešanih in potniških vlakov. Izkaznice za polovično vožnjo se dobe v izsarni SPD v Ljubljani, palača Ljubljanske kreditne banke, IV. nadst. (dvigal.).

Izračunajte si, kaj pomeni

50%

prihranka na kurivu, zlasti pri ogrevanju velikih prostorov, dvoran, delavnic itd. Ko ste si to izračunali, potem si oglejte na vselej najekonomičnejše patentirane peči za velike prostore

„RAPID“

za 800, 1800 in 2800 m³, ki Vam zagotavljajo ta prihranki in so vrhu tega uporabne za vsakovrstno kurivo. Peč se izplača v kratkem samo s prihrankom na kurivu.

Paviljon F, koja 571/572.

11331

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda v Ljubljani

Številke za označbo kraja omenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga v %, 5. smer in brzina vetra, 6. oblačnost 1-10, 7. vrsta padavin, 8. padavine v mm. — Temperatura: prve številke pomenijo najvišjo, druge najnižjo.

2. septembra.

Ljubljana 7. 762,4. 15,0. 86. tiho, megla, dež. 0,5; Maribor 7. 760,9. 15,2. 88. NW4. 8. —; Zagreb 7. 761,3. 16,8. 86. tiho, 7. dež. 6,2; Beograd 7. 760,0. 15,8. 92. tiho, 10. dež. 2,4; Sarajevo 7. 761,8. 12,3. 94. tiho 10. —; Kumbor 7. 755,5. 20,2. 86. SE4. 10. dež. 10,3; Split 7. 759,8. 19,3. 78. NNW10. dež. 15,8; Rab 7. 760,8. 19,0. 76. N6. 1. dež. 3,1.

Temperatura: Ljubljana 24,8. 13,8; Maribor 19,2. 13,6; Zagreb 22,2. 15,2; Beograd 26,8. 15,6; Sarajevo 19,4. 12,0; Kumbor 27,2. 18,1; Split 28,3. 18,6; Rab 28,0. 18,3. Solnce vzhaja ob 5,22. zahaja ob 18,37. Luna vzhaja ob 20,21. zahaja ob 10,46.

Novo! Zanesljivo!

„CISTIN“

je zoper vsak madež na suknju, svilu ali usnju. Dobi se v drogeriji KANC, Ljubljana — Maribor

Iz Ljubljane

u— **Seja ljubljanskega občinskega sveta,** ki je bila napovedana za včeraj popoldne, je bila odročena na čas po svečanosti odprtja spomenika kralja Petra, ker se v magistratnem poslojstvu vrše sedaj še razna zidarska in druga dela ter ni občinskim svetnikom na razpolago primernih prostorov.

u— **Prebivalstvu Spodnje in Zgornje šiške:** Dne 6. t. m. bo Ljubljana odkrila našemu narodnemu osvoboditelju kralju kralju Petru Velikemu spomenik. Podpisna društva iz Spod. in Zg. šiške so na svojem sestanku dne 24. t. m. sporazumno sklenila, da se udeležijo te proslave v skupni povorki, v kolikor ne bodo njihovi člani v krajih prideleni matičnim društvom. Zato vabimo tudi ostalo občinstvo Spodnje in Zgornje šiške, da se priključi naši povorki, ki bo korakala pod skupnim imenom »Šiške«. Da bo povorka silkovitejša, naj nastopijo udeleženci po možnosti v narodnih nošah in to peš, na konjih ali v skupinah na lepo okrašenih vozovih. Konji pa morajo biti mirni in neplašljivi, da se ne prigrdi kakšna nesreča. Jahači v narodnih nošah, ki nimajo konj, se lahko zglase v knjižnici čitalnice na Celovški cesti št. 61 od 18. do 20. Zbirališče vseh udeležencev v nedeljo je ob pol 9. pred gasilskim domom v Spodnji šiški, odkoder odkoraka povorka točno ob 9. proti mestu.

Prebivalstvo Spodnje in Zgornje šiške, pozna se! — Moška in ženska podružnica CMD, čitalnica, ZSK Hermes, Katoliško prosvetno društvo, Sokolsko društvo v Spodnji in Zgornji šiški, Društvo strojevodij, Prosvetno društvo »Vodnik«, Društvo za zgradbo Sokolskega doma.

u— **Iz gledališča.** Druga očetna predstava predsezone bo dr. 20. v dramskem gledališču. Uprizori se Kalmanova opereta »Vijolica z Montmartra« Veljalo znižane operne cene. Glede gledaliških predstav na prostem opozarjamo, da bo začetek »Gorenjskega slavčka« v nedeljo in torek točno ob pol 17. na terasi pred hotelom Tivoli. Začetek »Slehnika« pred vnsko cerkvijo v ponedeljek na je določeno točno na 19. Ker bo brez dvoma pri teh predstavah veliki naval publike, naj občinstvo kupi vstopnice v predprodaji, ki je vse dni od 10. do 12. ure in od 15. do 17. v veži dramskega gledališča. V primeru slabere vremena bo preskrbljeno, da bodo predstave v dramskem gledališču. Zato imajo en del sedežev za »Gorenjskega slavčka« in »Slehnika« dvojne vstopnice. Ta mesta so v prvi vrsti namenjena znanim posetnikom. Cene za »Gorenjskega slavčka« so od 30 do 10 Din, za »Slehnika« od 25 do 10 Din, stojišča stanejo za vsako predstavo 5 Din. — Skušnje kažejo, da bo uspeh velik in da bosta obe deli priliči tudi pri uprizoritvi na prostem do svoje prave veljave. V obeh delih nastopa ozromen aparat, znatno povečan od uprizoritve na odru »Gorenjskega slavčka« ima povečan orkester, v velikih zborovskih ansamblih na sodeluje cel mešan zbor Ljubljanskega zvona. Tudi »Slehnika« ima znatno povečano statisterijo, orkester, pri sklenem zboru na sodeluje celotni zbor Glasbene Matice. Zadnje prizore spremljajo orgle v nunski cerkvi, pomnožen volajski orkester in posebni, prav spretno aranžirani svetlobni efekti. Režijo obdeli del ima prof. Šest, muzikalno vodstvo »Gorenjskega slavčka« pa kapelnik Neffat in Stritof. Pri posameznih prizorih »Slehnika« sodeluje tudi kompletni operni zbor.

u— **Koncert Pevske zveze** (nastop 113 društev, 2400 članov) bo v torek 8. t. m. ob pol 15. Ker je to edini nastop te ozromne pevске skupine za časa kraljevega tedna, opozarjamo na ta izredni užitek vse prijatelje slovenske umetne in narodne pesmi. Predprodaja vstopnic v Matični knjižarni. Za primer slabere vremena bodo nastopili zbori v unijskih dvorani in v dramskem gledališču. V predprodaji se dobi program in pa partiturna knjižica vseh rečih zborov, ki stane 5 Din.

u— **Narodna strokovna zveza** poziva vse ljubljanske člane, da se v kar največjem številu udeležijo slavnostnega sprejema ob priliki odprtja spomenika kralju Petru. Zbirališče članstva je v nedeljo 6. t. m. ob 9. dopoldne na Miklošičevi cesti pred Delavsko zbornico. Točno ob 10. krenejo člani NSZ s prapori na Krekov trg in se tam uvrstijo v povorko, ki bo šla na mesto. Za vsakega ljubljanskega člana je udeležba pri povorki častna dolžnost. Vsi člani

naj imajo društvene znake. Znaki se bodo dobili tudi na zbirališču. — Predsednik. u— **Udruženje rezervnih oficirjev i ratnika,** pododbor Ljubljana, naproša svoje člane in vse rezervne oficirje, da se udeležijo obhoda 6. t. m. po možnosti v uniformi ali pa v civilu z znakom. Zbirališče ob pol 9. dopoldne pri Vodnikovem spomeniku brez posebnih legitimacij. Naša posebna dolžnost je, da sodelujemo pri svečanosti ob odprtju spomenika kralja Osvoboditelja v čim večjem številu.

u— **Oblastna strelska družina, Ljubljana** poziva vse svoje članstvo in člane vseh strelskih druščin, da se dne 6. t. m. udeležijo odprtja spomenika kralja Petra. V ta namen se zbirajo vsi strelci točno ob 9. dopoldne pred kavarno »Zvezda«, kjer se formirajo za povorko pod vodstvom br. Kostanjevca in Držaja. Vse članstvo obvezno s strelskimi znaki, ki se jih bo dobilo po 20 Din na zbirališču.

u— **V učiteljski zbor drž. konservatorija** je vstopil kot pozdraven član absolvent pariske Schöle Cantorum g. Mirko Puggeli. Poučeval bo solopetje gospode. V smislu sklenila odbora Glasbene Matice je vstopila v učiteljski zbor v začetku šolskega leta 1931-32. gđ. Marica Vogelnikova in prevzela klavirski pouk na konservatoriju in na Šoli Glasbene Matice. Nadalje je zopet vstopila v učiteljski zbor konservatorija in šole Glasbene Matice g. Ruža Šlaisova. Poučevala bo klavir.

u— **Pevski zbor Glasbene Matice** bo imel dr. 20. vajo mešanega zbora. Nujno zadržani naj se opravičijo. Kdor se od lanskih pevcev ne zgleda v teh dnevih, ne bo mogel sodelovati v jubilejnim letu. Odbor.

u— **Vojsovanje na drž. konservatorij** bo še danes in jutri. V soboto popoldne bo že izpiti ob 10. in 15. V ponedeljek se začne redni pouk. Zamužniki bodo plačali učne prispevke za ves september. — Šola Glasbene Matice vpisuje stare in nove golence še danes in jutri. V soboto popoldne bo že razdelitev učencev k učiteljem in določitev provizoričnega urnika. Zato naj se zberejo vsi golenci v soboto popoldne v pevski dvorani.

u— **Jezdni odsek Sokola Ljubljana** poziva vse svoje člane, ki žele, da se udeležijo odprtja spomenika kralju Petru na konfu, da pridejo brezopogojno vsi na sestaneke danes ob pol 19. v jahalnici na Blaisewoi c., a ne v petek, kakor je bilo določeno na zadnjem sestanku. Udeležba za vse člane obvezna.

u— **Sokol I, Ljubljana - Tabor** vabi svoje članstvo, kakor tudi ono bratskih ljubljanskih in okoliških društev ter prijatelje na družabni večer, ki ga priredi danes 3. t. m. ob pol 21. uri v veliki dvorani na Taboru v počaščenje svojega predobrega prijatelja br. V. Stepančaka. Sporedi: govori, petje, godba, ples. Vstopnine ni. K obilni udeležbi vabi uprava.

u— **Članstvo Sokola II** se zbira v nedeljo zjutraj s praporom točno ob trideset na 8. pri realki, od koder odkorakamo skupno na zbirališče v Tivoliju. Brezpogojno vsi v krojih.

u— **Društvo »Soča«** vabi vse svoje člane in članice, da se udeležijo v soboto hake in v nedeljo odprtja spomenika kralju Petru. Zbirališče 5. t. m. ob pol 8. zvečer in 6. t. m. ob pol 9. zjutraj pri »Levu« Ničje ne sme te dni izostati. Društvene znake se bo delijo na zbirališču za ceno 10 Din komad.

u— **Prosvetno društvo »Tabor«** poziva vse člane članice prijatelje in znanke, da se polnoštevilno udeležijo sprejema v soboto 5. t. m. ob 20.15 in v nedeljo ob 9. Zbirališče v soboto ob 19.30 in v nedeljo ob 8.30 pred hotelom »Tivoli«. Na zbirališču se bodo razdelili tudi društveni znaki. Udeležba pri povorkah je za članstvo obvezna.

u— **Učenke obrtno-nadaljevalne šole pri Sv. Jakobu,** ki si žele ogledati vselej, naj se zberejo danes ob 14. pred kopališčem Mirja. Vstopnina 3 Din.

u— **Cenik jedilom ob slavnostnih dneh 6., 7., 8. septembra** za društva in večje družbe, ki se v naprej naročijo v navadnih gostilnah, bo naslednji: juha, porcija v dovoljni količini 3 Din, govedina, porcija 8 Din, prikuhe po 3 Din. Sadje, kompoti in močnate jedi po kvaliteti in običajnih cenah. Kosilo: navadno (juha, meso in prikuhe) 10 Din, s telečjo pečenko 12 Din, s svinjsko pečenko od 14 do 16 Din, posebno naročeno po 18 Din. Pečenka: telečja od 10 do 12 Din, svinjska od 12 do 14 Din. V prvovrstnih in hotelskih restavracijah pa ostanejo cene a la carte. — Ljubljanski gostilničarji naj blazovolijo naznaniti svoji zadruzi, koliko lahko eden ali drugi sprejme gostov v času slavnostnih dni, da jih bo mogoče porazdeliti v obče zadovoljstvo.

u— **Nabavljana zadruga državnih uslužbencev** namerava preskrbeti svojim članom prvovrstno namizno grozdje iz ljubljanskih goric najboljše vrste kakor: žlahtina (bela in rdeča) portugalska, silvanec, muškato, silvanec, traminec, mozer itd. ako se bo oglašilo zadostno število naročnikov. Cena najboljše vrste ne bo presegala 4 do 5 Din za kr. bo na po možnosti še nižja. Da postreže z zdravim in najboljšim grozdem na kolikor mogoče zmerni ceni in da obenem pomaga domačim vinogradnikom vnovčiti svoj pridelek, vabi upravni odbor vse člane. Da takoj prijavijo količine odjema in zadrugi prodajalci na Vodnikovem trgu 5.

u— **Cenji damam** vljudno sporočam, da sem damsko frizerski salon povečal in preuredil na najbolj moderni način ter istega izpopolnil z raznimi aparati svetovnega slovesa. Istočasno naznanjam, da sem brivski salon opremil z higijensimi stoli ameriškega tipa in z aparati trajne ondulacije za gospode. Za obilen obisk se priporoča salon Navinšek, Šelenburgova.

u— **Ljubljanski gasilci** dobe plinske maske. Ljubljanski poklicni gasilci so imeli do sedaj maske proti strupenim plinom, vendar ne to niso bile neodvisne od zunanjih vplivov. Nove maske bodo vse družajče opremljene s kisikovimi shrambami, tako, da bo mogel gasilec s tako masko vztrajati nad dve uri sredi strupenih plinov. Finančni odsek mesta je sklenil, da dobe gasilci za enkrat štiri maske proti strupenim plinom. Vsaka velja približno 2000 Din.

u— **Dva poškovanca.** Včeraj popoldne so pripeljali v bolnico 10 letnega Stanka Tomšiča, sina učitelja s Poljanske ceste. Dečko se je nahajal na počitnicah pri svo-

Zvočni kino Ideal

Samo še danes!

Hittite in oglejte si filmsko veledelo, o čigar nepozabni lepoti govori vsa Ljubljana!

Ljubezen in zaobljuba

Po Richard Vossovom romanu »Dva človeka«

Charlotte Susa — Gustav Fröhlich

Predprodaja dnevno od 11. do 12½ ure.

Dveurne predstave ob 4., 7. in 9. uri

ih sorodnikov v Fokovcih v Prekmurju, kjer pa ga je ponadel sosedov pes in ga ugriznil v levo nogo. Hudo nesrečo je doživel tudi 11 letni sinček posestnika Ivan Glinšek iz Zelimeli, ki mu je slamoreznica odrezala na roki tri prste.

u— **Tatinski drobiž.** Na stavbi »Viktoria« na Aleksandrovi cesti je nekdo ukradel Josipu Dovšku par čevljev iz rumenega usnja, vrednih 270 Din. Izpred gostilne Trin v Hrenovi ulici je nekdo odnesel z vozička Ivani Jajčnikovi nov ženski dežnik z riavo kljuko. Ivanu Maverju iz Most je nekdo odjedel črna psa dobermanke pasme, vrednega 300 Din.

u— **Ta je pa znal.** Varnostne oblasti zasledujejo 34 letnega Mata Kuzmana iz Novega Grada v primorski banovini, ki je bil dalje časa uslužben v Ljubljani kot zidarski delavec. Osleparil je v mestu več tovaršev, na Ježici in te dni ukradel Nikoli Niegovanu iz kovčega 1000 Din gotovine in za 200 Din obleke. Odšel je še v Savlje, kjer je izmaknil posestniku Karolu Kušariu 250 Din vredno žago, v Dolu pri Vodilcu na posestniku Antonu Kristanu nekaj obleke. Trgovki Anželi Kunstljevici na Ježici je izvalil 800 Din in posestniku Antonu Kušariu 400 Din gotovine. Razen tega je Kuzman ostal dolžan Anželi Kunstljevici za razne življenjske potrebščine 140 Din, Mariji Ložarjevi na Ježici 100 Din, male zneske pa tudi drugim osebam, nakar je neznankam pobegnil.

Iz Celja

e— **Mestni kino** bo predvajal dr. 21. ob pol 21. poslednji krasni družabni zvočni film »Kaprice moderne žene«. Predizra največji Foxov žumal.

e— **Zadnji dan** za obnovitev srečk IV. razreda je danes. Žrebanje bo že jutri. Neobnovljene srečke bodo prodane družim interesentom.

e— **Dve občinski seji** se bosta vršili jutri v Celju. Mestni občinski svet bo imel sejo ob 18., okoliški pa ob 20.

e— **Slep požarni alarm.** V torek okrog 18. je obvestil požarni stražnik na Miklavškem hribu celjske gasilce, da je izbruhnil v Cretu večji požar, kakor je bilo domnevati iz velikega, gostega oblaka dima. Gasilci so že v nekaj minutah odbrzeli s svojim avtomobilom proti Cretu, kjer na je za mestnim pokopališčem žgal mestni grobar stare vence, suhljad in dračje.

Dentist-tehnik

MILAN VIRANT

je OTVORIL v Ljubljani, Sv. Jakoba trg št. 7/L

ZOBNI ATELJE

ter sprejema od 9.—1. in od 3.—7. ure, 11309

Dunajski dekliški penzijonat

(Wiener Töchter - Pensionat)

Carola v. Kastaly, Wien VIII., Lange Gasse 65, int. tel. A-27-4-22.

Šola za nadaljno izobrazbo, jezike in glasbo. — Priprava za državne in vseučilišne izpite v jezikih in glasbi. — Umetna obrt. Kuha. Gospodinjstvo. šivanje oblek. Trgovska stroka. Stenografija. — Vsake vrste sport. Tekoča gorka in mrzla voda. — Lepi terasni vrt. — Internet. Polinternet. Eksternat. Leži blizu univerze. 11307

Sterilizirajte pitno vodo s KAPORITOM!

Navodila

v Drogeriji GREGORIČ, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

GOSTILNA

„LJUBLJANSKI DVOR“

Kolodvorska ulica 28

nasproti palače drž. železnice. — Lepi lokali in vrt na novo preurejen. — Toči najfinjša dalmatinska vina. — Izborna domača in primorska kuhinja, kakor tudi mrzla jedila, vedno sveže morske ribe. 11332

Za obilen obisk se priporoča

M. ČEPIČ.

Vaše plošče in filme

razvija in napravi slike Drogerija Kanc, Ljubljana — Maribor 3

PRVI JUGOSLOVANSKI ALPINSKI VELEPIJ

V kraljestvu Zlatoroga

Velika dvorana hotela „UNION“

Predstave ob delavnikih ob 17. in 20. uri, ob nedeljah in na praznik ob 15., 18. in 20. uri.

Album moderne stanovanjske opreme

za leto 1931 — 1932 v založbi Erman - Arharja v št. Vidu nad Ljubljano. Cena Din 30. 10739

Pravkar je izšel

Album moderne stanovanjske opreme

za leto 1931 — 1932 v založbi Erman - Arharja v št. Vidu nad Ljubljano. Cena Din 30. 10739

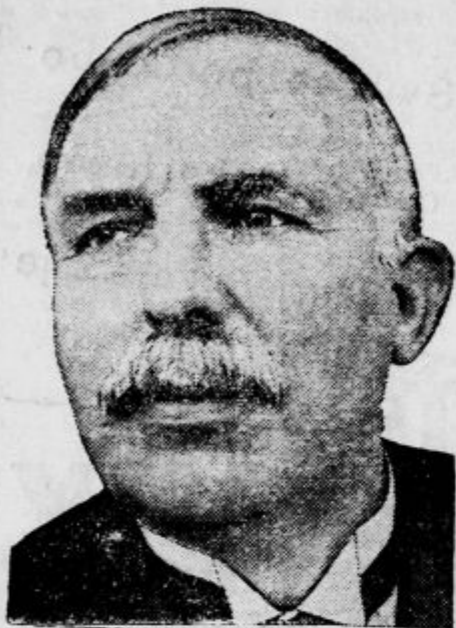
za leto 1931 — 1932 v založbi Erman - Arharja v št. Vidu nad Ljubljano. Cena Din 30. 10739

Iz življenja in sveta

Mož, ki je prvi „razjedal“ atome

Šestdesetletnica rojstva slavnega angleškega fizika Rutherforda

30. avgusta je praznoval angleški in z njim ves svetovni znanstveni svet 60letnico rojstva slovitega raziskovalca, sira Ernesta Rutherforda, ki je s svojimi razkritji položil temelje in oporne zidove naj-

Lord Rutherford

modernejšemu naziranju o svetovju najmanjših drobcev materije in njihovih silah, naziranju o atomih.

Rutherford je po rodu Avstrijec, prišel je pa že v mladih letih na Angleško, kjer je po dokončanih študijah postal asistent fizika prof. Thomsona. S tridesetimi leti je bil že profesor na univerzi v Manchesteru, potem je postal član slovitega kolegija v Cambridgeu. Do l. 1908. se je bil že tako odlikoval v svoji stroki, da so mu podelili Nobelovo nagrado za fiziko.

Svoja velika odkritja je bil začel tisti čas, ko je dokazal, da niso izžarevanja radija nič drugega nego bežeči drobci atomov, ki razpadajo v tej prvini. Ti drobci so tako majhni, da mora preiti 1700 let preden se gram radija zmanjša na polovico. Rutherford je prvi postavil hipotezo, da sestojijo atomi iz pozitivno naelektreng jedra, tk. zv. protona, in večjega ali manjšega števila negativno naelektrenih elektronov, ki krožijo okoli jedra. Spoznal je tudi, da se razne vrste razlikujejo med sabo samo radi različnega števila elektronov v njihovih atomih, in bil je prvi, ki se mu je posrečilo atome »razdirati«, s čimer je bilo dokazano, da stara sanja o spremembi prvin v druge vrste, v katero so verjeli alkimisti, ni bila samo sanja. Seveda pa modernemu znanstveniku ne gre za to, da bi spreminjal »neplemenite« kovine v zlato in srebro, temveč za izkoriščenje neznanskih energij, ki se sproščajo pri drobljenju atomov in s katerimi se ne morejo primerjati nobene druge, nam na razpolago dane energije.

Prva izvirna slika o uporu v Lisaboni

Vladi vdane čete med bitko z uporniki

O BLEKE

moderne, fino blago, krasna izvršitev, najcenejše pri
Drago Schwab, Ljubljana

Samomorilni poskus v letalu

V letalu, ki vozi iz Berlina v Monakovo, je eksplodirala te dni med poletom steklenica — žganja, ki je povzročila majhen ogenj, katerega pa so utesnili še pravčasno udušili. Po pristanku v Norimberku so aretirali radi te eksplozije kovinarja Hutteja, ker so menili, da je hotel izvršiti atentat. Izkazalo pa se je, da je hotel izvršiti le samomor in so ga kmalu izpustili. Kmalu potem si je mož z britvijo prerezal žile in leži sedaj v bolnišnici. Preiskava je dognala, da si je hotel vzeti življenje, da bi svoji družini priskrbel zavarovalnino v znesku 25.000 mark.

Čudeži na Španskem

Med španskim ljudstvom so priče krožiti vesti, da se pojavlja Mati božja v raznih krajih baskiške dežele in v bližini Tolosa. Seveda so začele romati cele procesije ljudi v ondotne kraje, ki so prepričani, da se ponavlja lurski čudež. Duhovništvo, ki se je držalo spočetka rezervirano, sedaj samo podpihuje to naziranje. Poročajo o številnih primerih verske blaznosti in halucinacij, ki jim zapadajo histerične osebe.

Tradicija in načela

V Gradcu je umrl eden izmed nekdanjih vojaških odličnikov stare Avstrije, feldmaršallajtnant Goiginger, vitez reda Marije Terezije itd. itd. V takšnih primerih pokaže vojni minister avstrijske republike Vaugoin prav rad, da goji še vedno staroavstrijsko tradicijo in mrtveca spremlja na zadnji poti četa državne brambe. Tokrat pa je to spremstvo na »višje povelje« izostalo, kar je seveda zbudilo veliko pozornost in mnogo komentarjev v tisku.

Opozicionalni listi so kmalu dognali vzrok tega izostanka: Goiginger je bil namreč v svoji oporoki odredil, naj njegove zemeljske ostanke upepelijo v dunajskem krematoriju, Vaugoin, ki ni samo prijatelj starih tradicij, temveč tudi pristaš krščansko-socialne stranke, pa se je zaradi te določbe na ljubo načelom stranke odpovedal tradiciji. Kot katoličan ne more niti starim generalom odpustiti, če se dajo upepeliti, namesto da bi se dali pokopati.

To odkritje je zbudilo v avstrijski javnosti še večjo pozornost in še več komentarjev. Ali so bili ti komentariji krivi, ali kaj drugega, dejstvo pa je, da je Vaugoin potem nenačelno prekal svojo prepoved glede udeležbe avstrijske vojske na pogrebu pokojnega generala in je odredil, da bo mrtvec deležen tega spremstva vsaj med pogrebom na Dunaju. Zaradi lepšega je podal še izjavo, da je bilo za organiziranje vojaškega kondukta v Gradcu — premalo časa.

„Kralj vžigalic“ pred polomom?

Iwar Kreuger,

švedski kralj vžigalic, je prišel v zadnjem času s svojim ves svet obsegajočim koncertom v take težave, da so na vseh svetovnih borzah padle cene njegovih papirjev

Sto let kloroforma

Letos je poteklo sto let, od kar sta kemika Souberain in Liebig skoraj istočasno, vendar samostojno odkrila kloroform. A šele 16 let pozneje je Flourens z eksperimenti na živalih ugotovil narkotični učinek te snovi. In spet je skoraj istočasno Simpson v Edinburgu uvedel narkozo s kloroformom. Leto dni prej je bil mehanik Jackson odkril narkotične lastnosti etra, ki se je že v teku enega leta razširil v tem svojstvu po vsem svetu, a ga je kmalu potem izrinil kloroform popolnoma. Šele moderna kirurgija je posegla spet po etru in kloroform skoraj odpravila. Kloroform, sladkobno vonjajoča tekočina, ki vre pri 62 stopinjah Celzija, povzroča hitro in globoko narkozo, vendar ima več slabih lastnosti, tako da ga ne morejo uporabiti v mnogih primerih. Seveda ni tudi eter posebno idealno uspavalno sredstvo v kirurški praksi, zato se znanost trudi na vso moč, da bi takšno sredstvo našla.

Danes, ko se niti najmanjši kirurški postopek ne izvrši brez upavanja bolečin, se nam zdi skoraj neverjetno, da so bili časi, ko so ljudi operirali brez narkoze. V teh sto letih pa je kirurgija v tem pogledu napravila ogromen korak naprej, ki bi ne bil mogoč v tej meri, da nista Souberain in Liebig odkrila kloroform, ki je bil dolgo vrsto let edini narkotikum.

Čitajte ilustrovano revijo »ŽIVLJENJE IN SVET«

Grozote bodoče zračne vojne

Veliki manevri francoske zračne vojske -- Bombe nad Nancyjem

Francija je imela te dni nad Nancyjem svoje letalske manevre, največje v povojni dobi. Udeležila se jih je cela vrsta visokih vojaških osebnosti, med njimi maršal Pétain. V letalu je prihitel iz Pariza tudi minister za zračno plovbo Dumesnil in pripoveduje, da so branitelji Nancyja otvorili na njegovo letalo fiktivni ogenj, menec, da gre za »sovražno« letalo.

Štiri dni in noči je krožilo nad mestom neprestano do 150 letal, razen teh je bilo v zraku stalno deset pritrjenih balonov. Ljudem, ki so med vžigami stopali ali se ustavljali po ulicah, se je opetovano zgodilo, da se je nad njihovimi glavami pojavilo letalo, iz katerega so se vsuli zeleni listki z naslednjo vsebino:

»Spadam med prijateljska lovka letala. Moja naloga je, da Vas čuvam pred napadi sovražnika. Ne bodite radovedni! Mnogo radovednežev je bilo ubitih in ranjenih. Mislite na to, da klopotejo med zračnimi bitkami strojnice in da Vas lahko zadenejo naše kakor sovražnikove kroglice — po Vaši krivdi. Ne ostajajte na cesti! Izginite pod zemljo, bežite v Vaše hiše, ne glejte skozi okna. Ne pozabite tudi na živali! Obvarujte tudi konje!«

Vodstvo manevrov je hotelo tudi na nazoren način dokazati nancyjskemu meščanstvu potrebo, da se za morebitne bodoče dejanske napade iz zraka opremi z maskami zoper strupene pline. Nenadoma je napadla neko tovarno, v kateri dela 3000 delavcev, skupina »sovražnih« letal in čez nekoliko trenutkov je bila vsa tovarna ovita v strupeni megli. Šlo je seveda za nepristni strupeni plin, vendar je bil še toliko hud, da je kakšnih deset delavcev od njega v resnici obolelo.

Predzadnja noč je bila višek manevrov. Izvršil se je glavni napad na mesto, ki je bilo po odredbi mestnega načelnstva odeto v popolno temo.

Tudi prostovoljni bolniški strežniki so imeli to noč svoje vaje. Na vratih neke dekliske šole je stal napis: »Zavetišče za osemdeset oseb.« Posebni aparati so dovažali v zavetišče sveži zrak iz višine 8 metrov, do kamor predvidoma ne bi segla plast strupene megle. Na vratih deške šole je bil napis: »Reševalna postaja za zastrupljence s plinom.« Tudi kletne prostore mestne hiše so spremenili v zatočišča za civilno prebivalstvo in so jih opremili z aparati za umetno dihanje. V teh prostorih se bodo tudi v primeru resnične vojne izvrševale — poroke...

Francija nima namena začenjati kakšno vojno, pripravlja pa se na to eventualnost z vsemi silami. V prvi vrsti se oborožuje z letali. Tovarne letal poudarjajo v svojih cenikih, ki jih pošiljajo zasebnikom, da plača 35 odst. nabavne cene država sama, če se kupec strinja s tem, da se mu letalo v primeru vojne rekvirira.

Civilne obleke proti plinskim napadom iz zraka
Ob priliki zadnjih francoskih letalskih manevrov so preizkusili nekaj tipov opravi proti plinom, ki jih bo moralo nositi civilno prebivalstvo za časa napadov iz zraka

Mlada mati!

Svoje dete

moraš slikati že od prvega dne! Predstavljaš si radost svojega otroka po 10 ali 20 letih, ki jih bo imel s temi slikami. Kupi

BABY BOX po 180 Din

in imela boš vedno lepe slike
Pojasnila in lepo ilustrovani prospekti brezplačno v vsaki foto trgovini ter pri

Zeiss Ikon zastopniku
M. Pavlovič, Beograd
456 — Pošt. pret. 411
10659

Radio

Izveček iz programov

Četrtek, 3. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Koncert salonskega kvinteta. — 19.30: Gimnastične vaje. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Radio-kvartet. — 21.30: Norvežanka M. Valdis-Knudsen poje norveške pesmi. — 22: Koncert pevskega kvinteta. — 22.30: Napoved časa in poročila.

Petek, 4. septembra.

LJUBLJANA 12.15: Plošče. — 12.45: Dnevne vesti. — 13: Napoved časa, plošče, borza. — 18.30: Salonski kvintet. — 19.30: Vegetarijanska prehrana. — 20: Poročilo o šahovskem turnirju na Bledu. — 20.30: Program iz Beograda. — 22.30: Napoved časa in poročila.

BEograd 11.35: Plošče. — 12.45: Radio-orkester. — 17: Večerni koncert. — 20.30: Koncert klavirskega kvarteta. — 21.30: Operne arije. — 22.30: Poročilo. — 22.50: Koncert ciganske kapele. — ZAGREB 12.30: Plošče. — 20.30: Program iz Beograda. — 22.40: Radio-orkester. — PRAGA 17.10: Koncert iz Bratislave. — 19.30: Operne arije. — 19.55: Jazz. — 21: Komorna glasba 21.30: Klavirske skladbe. — 22.15: Šramel-kvartet. — BRNO 17: Plošče. — 19.15: Igra. — 19.55: Ves program iz Prage. — VARŠAVA 18: Plesna glasba. — 20.15: Simfonični koncert. — 22.50: Godba za ples. — DUNAJ 11.30: Plošče. — 16: Koncert orkestra. — 20.50: Mendelssohn-Bartholdy. — 22.30: Laska godba orkestra. — BERLIN 19.15: Plesni večer. — 21.10: Literarni program. — 22.30: Zabaven večer. — KÖNIGSBERG 16.30: Orkestralni koncert. — 17.45: Sluh-igra. — 19.15: Prenos iz Berlina. — 21.10: Simfonični koncert opernega orkestra. — MCHLKAUF 17: Popoldanski koncert. — 10.45: Potje. — 20.15: Igra. — 21.15: Koncert filharmoničnega orkestra. — 22.40: Godba za ples. — BUDIMPESTA 9.15: Koncert orkestra. — 17.30: Pevski koncert. — 20.45: Orkestralni koncert. — 22.20: Koncert ciganske godbe in solistov.

Vsak dan ena

Mesečarjev koncert s činelami in bobnom.

ZA VAŠE OTROKE POTREBUJETE NOVIH ČEVLJEV!

OTROŠKI ČEVLJI PRAKTIČNI RUJAVI, ČRNI IN IZ LAKA

Din 55.--

DEKLIŠKI ČEVLJI ZA ŠOLO RUJAVI IN IZ LAKA

Din 85.--

SPORTNI ČEVLJI ZA ŠOLO IN IZLETE Z OKRAŠENIM JEZIKOM

Din 85.--

ZA DIJAKE, ČEVLJI OKUSNE OBLIKE, TRAJNI IZ RUJAVEGA IN ČRNEGA BOKSA

Din 165.--

VISOKI ČEVLJI DEKLIŠKI IN FANTOVSKI IZ KRAVINE IZ PODPLATI

Din 85.--

OGLEJTE SI IZBOR ČEVLJEV V NAŠIH PODRUŽNICAH. PRESKRbite SI PRIZNANO SOLIDEN IZDELEK PO ZMERNIH CENAH.

TOVARNA ČEVLJEV

TRŽIČ (DRAVSKA BANOVINA)

Ljubljana, Beograd, Maribor, Murska Sobota, Skopje, Zagreb, Karlovac, Novi Vrh, Osijek, Sombor, Subotica, Vršac, Vukovar, Sarajevo, Sušak, Split.

KUPUJTE SAMO DOMAČI IZDELEK
ZAKAJ S TEM OMOGOČITE ZAPOSLENJE DOMAČIH DELOVNIH SIL

Pfaff šivalne stroje za rodbino, obrt in industrijo z večletno garancijo, kupite ugodno tudi na obroke

pri tiskarji Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7 ali v podružnici Kranj in Novo mesto

Poduk v vezenju brezplačen!

Pazite pri nakupu šivalnih strojev na najboljšo znamko, in to je PFAFF!

ali v podružnici Kranj in Novo mesto

Poduk v vezenju brezplačen!

Harry Sinclair Drago:

Seviljski pevec

Stric Esteban se je dolgo posvetoval z Rumbero; ona ga je naposled prepričala, da je za zdaj najbolje, če se vda Juanovi želji. »Tako bo vsaj v Marijini bližini, če je tudi ne bo videl,« je govorila. »To bo lajšalo njegovo bolj. Esteban, zdaj moraš biti popustljiv. Zdj gre za mesec dni ali dva. Kadar se popravi, se lahko vrne k meni.«

»A kaj bo s pogodbo?« je vzkliknil starec.

»Juana bodo na operi zmerom radi sprejeli.«

Tako sta se stric Esteban in Juan de Dios vrnila v svoje staro stanovanje v Sevilji. Okrile hiše, v kateri je bil preživel toliko brezskrbnih dni, je mladeniča nekoliko pomirilo.

Lola je zvedela, da se je vrnil, in takoj prihitela k njemu, a Juan jo je srdito vrgel skozi vrata. »Da mi nikoli več ne prideš pred oči!« je kriknil za njo.

Lola je zbežala iz Juanovega stanovanja, a skrivaj je budno pazila nanj. Mnogokrat ga je cele ure zasledovala po pustih seviljskih ulicah, koder je nesrečni mladenič blodil in iskal starih spominov. Kakor senca, ki je vstala iz groba, je hodil okoli samostana Gospe Sedem žalosti. Na svojih potih je ponoči večkrat srečal starega nočnega čuvaja, ki je bil videti, kakor da bi nosil na hrbtu vse gorje seviljskih prebivalcev. V senci stare platane se je Juan velikokrat razgovarjal s tem svojim edinim prijateljem.

Tudi kavarna de la Mariposa, v kateri je nekda prepeval, ne vedoč, kaj je obup in bol, je z nepremagljivo močjo pritežala Juana. A mladi mož je dobro vedel, da ne bi mogel na tem kraju nikoli

več zapeti. Pogosto je slonel ob trhljem deblu stare platane, vprašujoč se, ali morda Marija o tem trenutku prisluškuje, češ, kdaj bo začela njegovo pesem. Objemal je staro drevo in mu v gluhi noči šepetal svojo bol in svoje brezmejno hrepenenje po Mariji.

Esteban je z žalostnim pogledom spremljal Juanovo propadanje. Na vse načine se je trudil, da bi mu ustregel, ali Juanu ni šlo nič do živga. Niti najboljša jed in najbolj nežna beseda ni našla poti do njegovega srca. Esteban je obupaval. Juan je bil vsak dan bolj bled in pri vsakem kosilu je puščal več jedi na krožniku.

»Jesti moraš,« se je vznemirjal Esteban. »Tako pa res ne gre!«

»Kdo vam pravi, stric Esteban, da sploh želim, da bi šlo?« je bolestno odgovarjal Juan.

Ko ga je nekega večera, po svoji stari navadi, zalezovala Lola, je videla, kako je bil shušal. Zasmilil se ji je. Kakor mesečnik je šel mimo nje, ne da bi jo opazil.

»Kako je neumen!« je vzdihnila sama pri sebi. »Takole žaluje za dekletom, ki ga je že davno pozabilo! Ljubezen pomeni srečo, življenje in veselje — a ta osel se je moral zaljubiti ravno v bodočo redovnico!«

Lola se je bila med tem že nekajkrat zaljubila in nekajkrat premenila ljubimca, a skrivaj se je vendar zavedala, da resnično ljubi samo Juana.

Videla ga je, kako se je obrnil in počasi krenil proti domu. »Prav se mu godi!« je vzkliknila sama pri sebi. »Ali — Madre de Dios! — ljubim ga vendarle. Če bi le vedela, kaj mi je storiti!«

Lola ni nikoli premišljevala svojih dejanj. A to pot je bil vsak njen korak dobro premišljen. Zavila je v neko stransko ulico in hitela po bližnji v Juanovo stanovanje.

Ura v starem zvoniku Giralda je bila zdavnaj odbila polnoči, ko se je Lola splazila v Juanovo stanovanje in se skrila v temnem

kotu sobe.

Nočni mir je motilo samo tiktakanje male stenske ure in smrčanje strica Estebana v sosednji sobi.

Kmalu nato se je tudi Juan privlekel domov. Ko je hotel vreči klobuk v kot, je zagledal Lolo. Vepdar pa ni vzrožil, kakor je ona pričakovala. Samo brezčutno je stresel glavo in trudno vprašal:

»Lola! Čemu si prišla?«

»Čuj me, Juan! Tako ne gre več dalje! Vse mesto že govori, da si znorel!«

Juan se je samo bridko zasmejal.

»Pusti jih, naj govorijo! Kaj je to tebi mar?«

»Morda imaš prav. Meni to ne bi smelo biti mar. A vendar me boli, Juan! Boli me, de se ti ljudje posmehujejo!«

Juan ji je hotel odgovoriti, a se je premislil. Onemoglo je mahnil z roko in se trudno spustil v naslanjač.

Lola je prišla k njemu, se naslonila na njegovo ramo in nadaljevala:

»Da, Juan, neumno je, da te imam tako rada. Posebno še po tem, kako si ravnal z menoj v Madridu! Niti toliko ti nisem bila vredna, da bi se mi bil zahvalil. In vendar sem se sama vedla kakor nora, samo da tebi olajšam trud!«

»Lola, zahvaljujem se ti, zahvaljujem se ti za vse, kar si storila,« je govoril Juan, a videti mu je bilo, da so njegove misli daleč od tega razgovora.

»Tudi to je nekakšna nagrada,« je pikro zamrmrala Lola. »A kaj hočem —? Bolje je kakor nič!«

»Glej, Lola, nikoli nisem hotel biti krivičen proti tebi,« je nadaljeval Juan z bolestno odkritosrčnostjo v glasu. »A kaj morem? Vse to je bilo neizogibno. Žal mi je, če si nesrečna zaradi mene.«

Lola mu je pogladila lase.

Članstvu sokolske župe Ljubljana

V nedeljo, dne 6. septembra 1931 se vrši v Ljubljani odkritje spomenika Kralju Petru I. Velikemu Osvoboditelju, katerega odkritja se udeležijo vse Sokolstvo dravske banovine. Zbirališče članstva v kroju in druženih praporov je 6. t. m. ob 8.15 zjutraj na telovadišču »Ljubljanskega Sokolca« v Tivoliju. Ker je vožnja četrtinska, vabimo vse članstvo, ki ima sokolski krog, da pride ta dan sigurno v našo belo Ljubljano, tako, da bo število naše udeležbe vredno ugleda in prestiža sokolske organizacije. Legitimacije preskrbite pri pristojnih občinah. Naj ne bo nikogar, ki bi ostal doma in se ne bi udeležil te velepomembne in zgodovinske slavnosti v Ljubljani, ker moramo s svojo mnogostevilno udeležbo pokazati, da smo vredni in zahvalni velike narodne svobode, katero nam je priboril narodni kralj Peter I. Veliki Osvoboditelj.

Članstvo Ljubljane in okolice pa ob tej priliki tudi vabimo, da se udeležijo manifestacije povorke v soboto 5. t. m. na predvečer slavnosti ob 20. uri in sicer v kroju. Zbirališče je ob 19.30 (pol osmi uri zvečer) na Taboru, odkoder odkorakamo z godbo Sokola I. na telu pred Mestni dom. Te manifestacije bakijske se udeležijo tudi članstvo v civilu z znakom ter sokolski naraščaj in sicer takoj za članstvom v kroju. Zbirališče istotako na Taboru. Udeležba ob vsakem vremenu.

Nadalje pozivamo vse naše članstvo in sokolsko javnost, da se v polnem številu udeležijo tudi vseh ostalih prireditev, ki so vrše ob tej priliki v proslavo 10-letnice vladanja Nj. Vel. kralja Aleksandra I. Ujedinitelja pod geslom »Kraljevega tedna in sicer vedno v civilu z znakom.

ZDRAVO!

V Ljubljani, dne 2. septembra 1931.
Uprava Sokolske župe v Ljubljani:
dr. Josip Pipenbacher l. r.
starosta
Stane Flegar l. r. Lojze Vrhovec l. r.
tajnik načelnik

Iz Ptujja

— Legitimacije za udeležbo pri odkritju spomenika kralju Petru I. naj se dvignejo v sobi magistratnega tajnika med 13. in 17. uro do najkasneje 4. t. m. V kolikor bodo morebiti legitimacije preostajale, se bodo dne 5. t. m. razdelje med tiste, ki se pravčasno niso prijavili.

— Sadna razstava. Od 11. do 13. oktobra se bo v Društvenem domu v Ptujju vršila banovinska sadna razstava združena s sadnim sejmom. Otvoritev bo 11. oktobra ob 10. pred protektoratom g. bana. Razstava bo izredne važnosti glede na akutno krizo, ki se je letos pojavila v trgovini s sadjem. Cene so nenadoma padle že pod 1 Din in je nastopil popoln zastoj.

— Plaćevanje kuluka. Mestna kakor tudi davčna uprava razpošiljata položnice za plačilo ljudskega dela za občinske in banovinske ceste. Plačilni nalog dobi tudi marsikdo, ki je svojo obveznost na banovinskih cestah že odelužil. To je pripisati okolščini, da nekateri obvezniki niso pri občini pravčasno prijavili, da bodo delali ter so pozneje dejansko šli na delo in niso nadzorni organi na banovinski cesti izvedli točne poprave seznamov. Prizadeti naj to prijavijo občini in davčni upravi.

— Ptuj potrebuje še enega steklarja. Po smrti trgovca Kollenza ima Ptuj še enega steklarja in trgovca s porcelanom. Se enemu steklarju bi bila glede na veliko okoliščino eksistenca zagotovljena in tudi lokal bi se lahko dobil.

— Zadržna elektrarna se preseli iz dosedanjih prostorov posojilnice v prostore trgovca Senčarja, kjer je dosedaj bila prodajalnica Singerjevih šivalnih strojev.

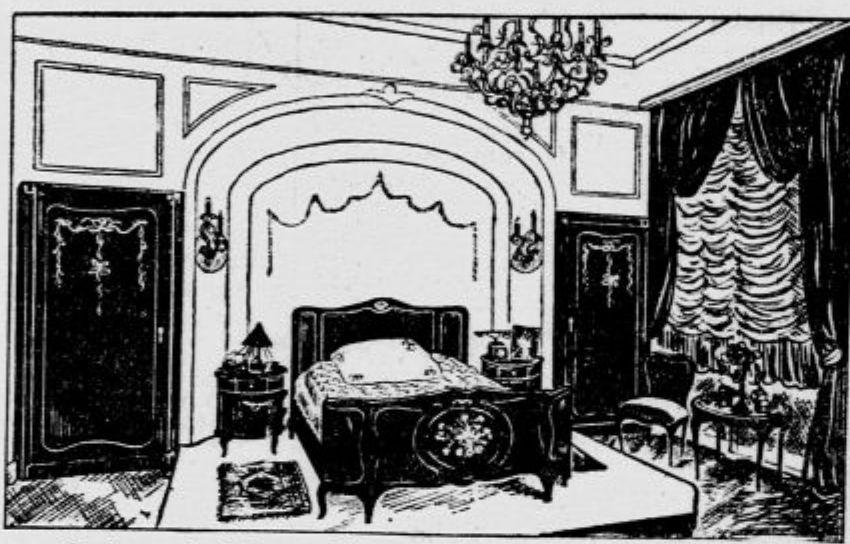
Repertoarji

Četrtek, 3.: ob 20. Vijolica v Montmartra. Opereta. Ljudska predstava po znižanih cenah. (V dramskem gledališču.)
Petek, 4.: Zaprt.
Sobota, 5.: Zaprt.
Nedelja, 6.: ob pol 17. Gorenjski slavček na terasi hotela Tivolija.
Ponedeljek, 7.: ob 19. Slehernik pred Nunsko cerkvijo.
Torek, 8.: ob pol 17. Gorenjski slavček na terasi hotela Tivolija.

Urejuje Davorin Ravljen, Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar. Za Narodno tiskarno d. d. kot tiskarnarja Franc Jezeršek. Za inseratni del je odgovoren Alojz Noyak, Vsi v Ljubljani.

Veliko izbiro vsakovrstnega pohištva

10776

lastnega izdelka, nudi po znatno znižanih cenah trvdka

I. REPŠE, tvornica in zaloga pohištva,

Telefon 3228 LJUBLJANA, Dvorni trg št. 1. Telefon 3228

EDINA ZOBNA VODA, katero je odobrila pariška medicinska akademija. Najstarejša tovarna sveta. Ustanovljena l. 1753. — Generalno zastopstvo in en gros skladišče Vlado Turk, Ljubljana, Strelška ulica 24. — Telefon 2304

Bele in barvaste PLOŠČICE

za

ŠTEDILNIKE

in oblogo kopalnic, kuhinj, mesnic itd. dobavlja in izvršuje najceneje

„MATERIAL“

trg. dr. z o. z.

LJUBLJANA, Dunajska c. 36/2
TELEFON: 27-16. — BRZOJAV: MATERIAL

Obiskovalcem jesenskega velesejma v Ljubljani priporočamo za nakup strojev in orodja za poljedelstvo in vsakovrstno obrt kakor tudi za nakup vsakovrstne železnine, posode, okovja, peči, stavbenega materiala itd. itd. z bogato zalogo v največji izbiri trvdko:

Schneider & Verovšek

v Ljubljani — Dunajska cesta št. 16

Cenjene odjemalce opozarjamo, da na velesejmskem prostoru nismo razstavili in da nimamo nobenih provizijskih potnikov, vsled tega smo v prijetnem položaju Vam nuditi vsako v našo stroko spadajoče blago po izrednih in najnižjih cenah.

Blagovolite se na vsak način prej ogledati našo zalogo, predno potrebno blago drugje kupite.

10724

Ant. Rud. LEGAT^{ov}
Enoletni
TRGOVSKI TEČAJ
MARIBOR, VRAZOVA UL. 4
Začetek dne 9. sept. 1931

Naznanilo otvoritve!

TVDRKA

Korsika

vijudno sporoča, da je otvorila cvetlični paviljon v palači »DUNAV«, vhod iz Beethovne ulice.

Prodajalna na Miklošičevi cesti obratuje nadalje.

Priporočajo se za cenj. naklonjenost zagotavlja trvdka točno in ceneno postrežbo.

11330

Laneno olje,

laneni firnež,

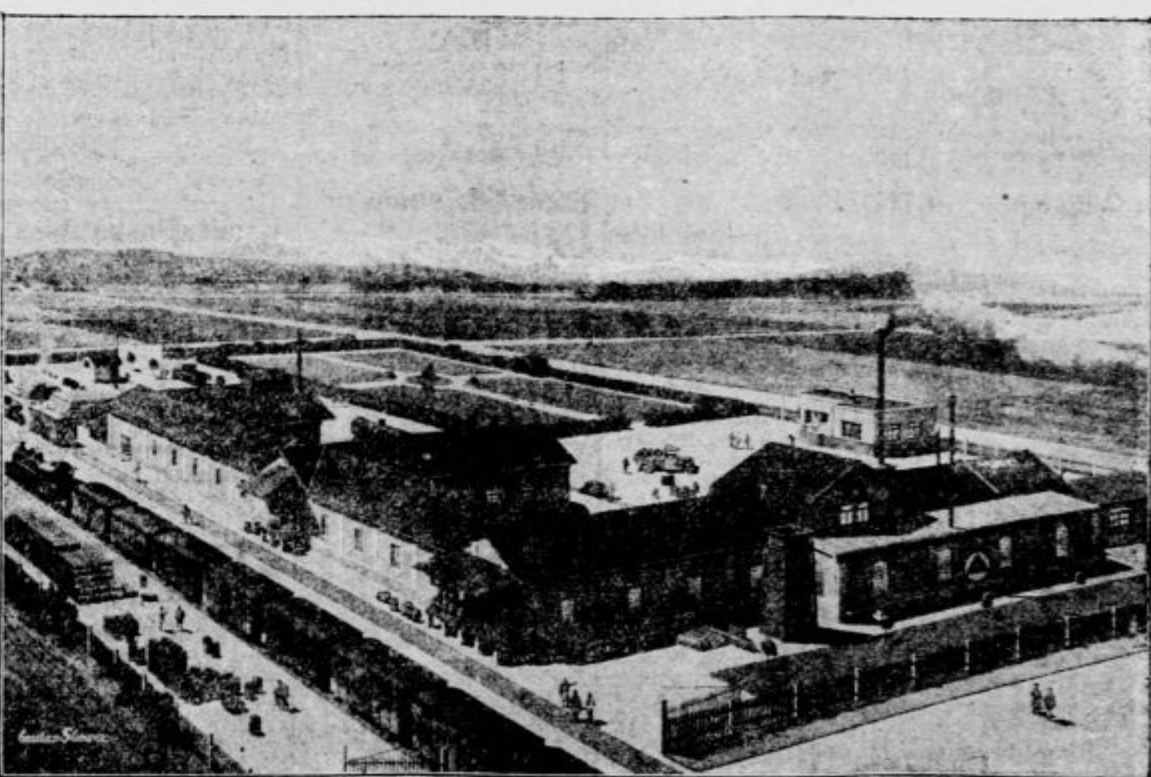
lanene tropine 38 %

ricinovo olje,

tekstilna in usnjarska olja,

tovotne masti

pločevinaste sode po 60, 120, 205 lit.

proizvaja v prvovrstni kakovosti, po najnižjih dnevnih cenah

Tovarna kranjskega lanenega olja in firneža

Hrovat & Komp., Ljubljana

Telefon interurban 29-01.

11316

Brzjav: Hrovatport.

Nemški dekliški dom

(Deutsches Töchterheim), Graz, Klosterwiesgasse 34. 10531
Najboljše reference. — Zmerne cene.

IZREDNA PRILIKA!

Do 10. septembra prodajam: kamgarne za moške obleke po Din 80.— ter razno drugo blago tudi pod tovarniško ceno.

IVAN ŽELEZNIKAR

Marijin trg 3 10668

L. ROT
LJUBLJANA, Mestni trg 9
razstavlja moderne krznene plašče na velesejmu paviljon H.